Ч. 39. Львôвъ, Середа 20 мая (1 червця) 1881. Рочникъ II.

Выходитъ во Львовѣ що Середы и Суботы (крôмъ русскихъ святъ) о 4-ôй годинѣ по полудни. Литер. додатокъ **„Библіотека найзнам. повѣстій"** выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣд. дня кождого мѣсяця.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 15 площъ Галицкій.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пôдъ адрессою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 15 площъ Галицкій.

Рукописи не звертаются тôлько на попередне застереженье.

Поодиноке число стоитъ 10 кр. а. в.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" стоитъ:
на цѣлый рôкъ . . 8 зр.
на пôвъ року . . 4 зр.
на чверть року . . 2 зр.
съ дод. „Библіотеки": на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ 12 зр. на цѣлый рôкъ зр. 5·
на пôвъ року 6 зр. на пôвъ року зр. 2·50
на чверть року 3 зр. на чверть року зр. 1·25

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація чво. „Дѣло".

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. ôтъ одной строчки печатной.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôтъ порта.

По послѣднôмъ выборѣ.

Вѣсть о результатѣ послѣдного выбору посла соймового во Львовѣ мусѣла, несомнѣнно, вразити кождого щирого Русина, помимо того, що намъ подôбнѣ вѣсти приходится подавати не рѣдко. Неразъ вже мы до послѣдной хвилѣ передъ выборами тѣшились надѣею, що въ сѣмъ або тôмъ мѣстци выбôръ выпаде для насъ щасливо, — тымчасомъ ставалось инакше зъ причинъ совсѣмъ ôтъ насъ независящихъ, котрѣ ажь въ послѣднôй хвили якоюсь могучою, необоримою силою розбивали въ розсыпъ ряды нашихъ выборцѣвъ и казали имъ ити противъ нашого кандидата, або що найменьше зложити оружіе. Зъ причинъ такихъ кому незвѣстнѣ двѣ головнѣ у насъ практикованѣ: пôдкупство и натискъ урядовый? Примѣры наводити о нашихъ прôграныхъ зъ причины пôдкупствъ, здаєсь намъ, не потребуємо; ба що: у насъ дуже рѣдкимъ примѣромъ, коли где выбôръ ôтбудеся безъ пôдкупствъ, и такій примѣръ потверджує хиба тôлько загальну регулу, що у насъ выборы безъ пôдкупствъ не обходятся. Не мы тôлько се кажемо; се найвыразнѣйше признаютъ самѣ польскѣ газеты. „Gazeta Narodowa" тріюмфуючи зъ выбору п. Теофиля Меруновича, свого сотрудника, пише съ сожалѣня достойнымъ цинизмомъ: „Pierwszy to niemal wybór, gdzie wśród włościan bez środków pieniężnych przeprowadzono kandydata", а друга газета польска рôвножь згôдно пише: „Odniósł (Т. Меруновичъ) to moralne zwycięstwo, że po raz pierwszy może nie używano przy nim demoralizującego przekupstwa". Товаришемъ пôдкупства есть у насъ нерѣдко натискъ урядовый въ рôжнôй формѣ, а характеристичными его примѣрами можутъ намъ послужити отъ хочьбы выбôръ кн. Пузыны до рады державнои, такъ знаменито розôбраный посломъ Ковальскимъ въ радѣ державнôй и недавный выбôръ до сойму въ Коссовѣ.

Теперь спытає кождый: чи такожь и въ сѣмъ случаю выбору нашъ кандидатъ упавъ зъ котрои зъ тыхъ двохъ загально практикованыхъ махинацій: пôдкупства або натиску урядового? Отжежь, нерозумно и непрактично поступалибы мы, колибъ самѣ себе ошукуючи, складали вину упадку нашого кандидата на такѣ причины, якихъ на сей разъ вынятково не було. Натиску урядового на выборцѣвъ не замѣчалося, выбôръ ôтбувся правильно, якъ се рускѣ члены комисіи выборчои посвѣдчили; пôдкуплювати выборцѣвъ п. Меруновичъ не мавъ чимъ, а коли були пôдкупства навѣть еще во Львовѣ, передъ самымъ староствомъ, то въ користь п. Убыша, дѣдича зъ Каменополя. Якажь отже буде причина побѣды п. Меруновича? На тоє мы дамо ôтповѣдь: агитація! Такъ, агитація широка, зухвала, уперта, сягаюча въ всѣ закутины выборчого округа, и знаходяча для себе вдячне поле тамъ, где руске житье народне дрѣмає... Такимъ вдячнымъ полемъ для польскои агитаціи бувъ повѣтъ Щирецкій, — се показалось при выборѣ; при голосованю выборцѣвъ зъ повѣтôвъ Львôвского и Винницкого голосы довго важилися межи Царемъ а Меруновичемъ, — прійшли выборцѣ Щирецкѣ и наразъ сильно перехилили важку на сторону Меруновича. Еще разъ кажемо, повѣтъ Щирецкій бувъ вдячнымъ полемъ для передвыборчихъ агитацій польскихъ, бо тамъ руске житье народне не то дрѣмає, але спитъ безпорушно; тамъ не було кому постаратись о тоє, щобы добре для насъ выпали правыборы, не було кому агитувати за нашимъ кандидатомъ, и длятого мы мусѣли прôграти. На примѣрѣ Щирецкого повѣту бачимъ нагладно, що въ нашôй рускôй Галичинѣ суть такѣ „глухѣ куты", на котрѣ при всякôмъ народнôмъ предпринятю треба звертати особенну увагу.

Закине кто: „Всѣ дѣла выборôвъ ôтдали мы въ безпечнѣ руки нашои „Рускои Рады" во Львовѣ; она повинна все змѣркувати и дѣло довести до доброго кôнця". На тоє мы ôтвкажемо, що, якъ насъ практика зъ послѣднихъ часôвъ поучила, „Руска Рада" николи не здужала перевести выбору свого кандидата тамъ, где самѣ мѣстцевѣ люде не звязались крѣпко и енергично до дѣла. Выбôръ д-ра Добряньского въ Станиславовѣ удався длятого, що Русины станиславôвскѣ завязавши взорцевый комитетъ выборчій, сотворили у себе, въ мѣстци, свою самостôйну, що такъ скажемо, другу „Руску Раду" ad hoc. Впрочѣмъ при теперѣшнôмъ выборѣ львôвска „Руска Рада" зробила свое головне дѣло: поставила кандидата, якого хотѣли 62 выборцѣ, опôсля на него голосувавшѣ, и котрому що до честноты характеру и здорового понятя о потребахъ нашихъ навѣть Поляки ничого закинути не могли. Дальша робота спадала вже на интелигентныхъ Русинôвъ по дотычныхъ окрестностяхъ, а тою роботою повинна була бути завчасна и завзята агитація, до котрои мы Русины звычайно немовъ на перекôръ Полякамъ за пôзно беремось, и котрои въ загалѣ задля чогось лякаємось и несмѣло до неи, въ рукавичкахъ приступаємо... И ось въ тôмъ жерело нашого лиха, бо нашѣ противники, якъ впрочѣмъ и цѣлый свѣтъ, уважаютъ агитацію головнымъ рѣшаючимъ моментомъ при всякôмъ выборѣ, и роблятъ добрый ужитокъ для себе зъ того средства.

Можемо учути замѣтъ, що Полякамъ далеко лекше и безпечнѣйше провадити агитацію, якъ Русинамъ. Въ польскихъ рукахъ уряды, филіи банкôвъ, дворы, коршмы и т. д.; зъ ôтти, зъ тыхъ осередкôвъ иде агитація. На тоє мы спытаємъ: чи въ рускôмъ селѣ нема одного такого центра, котрый въ данôмъ случаю мôгбы зрôвноважити всѣмъ тамтымъ центрамъ! Єсть! Кождый знає, якій то центръ. Але до такого зрôвноваженя якъ зъ одной стороны потрѣбно, щобъ той центръ заселяли народолюбіє и пожертвованье, такъ зъ другои стороны треба, щобъ тіи центра лучились въ одно тѣло съ одною провôдною, ясною думкою. Поки того не буде, будутъ нашѣ кандидати падати навѣть безъ пôдкупствъ и натиск у урядового.

Крайна пора вже намъ задуматись надъ нынѣшнымъ станомъ на нашôй Руси. На слѣдуючій рôкъ припадаютъ загальнѣ выборы. Краковскій „Czas" тріюмфуючи зъ выбору Меруновича пише: „Oby ten piękny tryumf stanowił symptom polityczny, uprawniający do przypuszczenia, że w przyszłorocznych wyborach ogólnych gminy ruskie tak samo postąpią, jak w r. 1876, t. j. odepchną russkich kandydatów." Не хочесь намъ вѣрити въ пророцтво „Czas-у", але кто разъ попѣкся, дує и на студене. И ось знову выскажемо, не знаємъ котрый вже разъ, наше глубоке пересвѣдченье, що поки Русины по цѣлôй Галичинѣ не звяжутся въ окремѣ **политичнѣ товариства повѣтовѣ**, котрѣ бы мали за першу цѣль переводити у себе, дома всякѣ выборы, поти мы все будемо стояти на хибкôй пôдвалинѣ и не пôддержитъ насъ ніяка надѣя на яку тамъ нашу центральну организацію политичну, далеку ôтъ домашного терену борбы выборчои. Въ теперѣшнôй хвили, якъ бачимъ зъ досвѣду, централизація въ дѣлахъ выборôвъ для Русинôвъ, се ягода не свого поля.

О потребѣ розвою ремесла
въ Галичинѣ.

(Пише *В. Нагбраный*, архитектъ въ Цариграду.)

(Дальше)

Довше розводитися надъ тымъ, чи ремесло потрѣбне для насъ чи непотрѣбне, не будемо; самъ фактъ, що патріоты нашѣ пôдняли се пытанье, свѣдчитъ о такôй потребѣ. Заходитъ пытанье, якихъ школъ ремесленныхъ намъ потреба? На се пытанье кождый знаючій ôтношеня краинѣ скаже: „всѣхъ школъ намъ потреба!" Отвѣтъ сей правдивый и ясный; всего тому потреба, котрый ничого не має, а жити хоче. Всего зробити однакожь не можна, бо не по нашихъ силахъ,

---

Образочокъ безъ рамочокъ.

(Зъ нашого конскрипційного архиву.)

„Почуваюся, яко Русинъ, до обовязку боронити правъ жизненныхъ руского народу всякимъ можливымъ способомъ — розумѣєся, въ границяхъ легальности..."

Кто, где, коли такъ сказавъ? — спытаєте цѣкавѣ патріоты рускѣ, що то вы такъ лакомѣ на кождый новый объявъ патріотичнои думки, ôтчитуючи повысшѣ слова unter Anführungszeichen. (Простѣтъ за таке нѣмецке intrusum: не моя вина! Кôльканайцятилѣтна нѣмецка цивилизація, розумѣй: школьна, такъ менѣ замулила языкъ, що я помимо важити всѣхъ героично-патріотично-пурификаційныхъ лѣкôвъ того замулення позбутися не можу! Яко профанъ въ штуцѣ лѣкарскôй не можу рѣшати, чи то лише поверхне замечищенье, чи таки въ замечищеныхъ сокôвъ походаче, — досыть, що бачу на моѣмъ языцѣ, коли его люструю при зеркалѣ, а то дуже часто роблю, бо признаюсь, боюся, чи тутъ не заходитъ якій принадокъ якои новои dyphteritis, котра бы мене, не спокутованного моихъ грѣхôвъ рантожъ задусила — отже бачу на языцѣ бланько горла туй-туй коло канавы ôтдыхового: темно-жовтѣ плямы! Нашѣ патріоты зробили бы менѣ незвычайну прислугу, за що бы я имъ бувъ обовязаный ажь до смерти, коли бы зôхтѣли пôсля докладнои обсервацiи, въ той способъ якъ я се чиню, ласкаво менѣ донести: кôлько я маю socius-ôвъ doloris межи ними, — звѣстно, чоловѣкови лекше, якъ знає, що не самъ терпитъ, а потому, може бы здыбався якій громадскій лѣкъ... Овъ, яке-жь бо на зôбытки довге мое inter parenthesin!... Боже, знову дефектъ! встыдно признаватися до всѣхъ ôтъ разу... Та що робити?... то: фистула теологичного, але тутъ вже прошу о дискрецію, латинизму!...)

Якій ораторъ? (пытаєте дальше), на якôмъ вѣчу? въ якôмъ парляментѣ? чи въ справѣ економичнôй? чи въ справѣ школьнôй? чи въ справѣ конскрипціи на wielką ojczyznę, такъ говоритъ?

Чекайте, чекайте, мои любѣ горячѣ патріоты! заразъ скажу: Но мушу перше нагнути мôй неповоротный языкъ пôдъ тонъ ораторскій!

Отже кажу: Ани въ парляментѣ, ани на вѣчу, ани на иншôмъ приводнôмъ зôбраню, не въ „услышаніи языкôвъ" и ніякій ораторъ такъ не говоритъ! То я „смиренно" пôдписаный Бачокъ въ моѣмъ закутку, где нема иншого сторожа публичного порядку окрôмъ Бога и того, що кличе: острожно зъ огнемъ, варуй огня! самъ до себе такъ заговоритъ, но, яко чваный политикъ, такъ тихо, щобы навѣть о стѣны не ôтбилося, щобы остеречися ôтъ осуду, що хочу пôдбурювати!

Но не думай же никто, що я говоривъ на вѣтеръ! Gesagt — gethan! Заразъ доказу!

Бороню правъ жизненныхъ руского народу въ титулу оригинальности его характеру. Прикладъ беру зъ себе самого. А прикладъ не абы якій, досадный! Розсудѣтъ, кто хоче! критики! етнографы! историки! физіольоги! психольоги! и т. д.

Я хочу писати — знаєте о кôмъ? Вы певно не знаєте! Але я такъ добре не знаю, якъ и вы, якъ мôй герой называєся? Я... не знаю!

А теперь що? Що скажете на то вы славнѣ романисты, новелисты, поеты, драматурги? — вы, що то повыводили цѣлѣ легіоны героѣвъ и героинь на бѣлый свѣтъ? Потрафили бъ вы бодай одну картку написати, вашои правдивои чи выгаданои исторіи, коли бы не роздобули якого названя для вашого героя? А правда, що нѣ? Того никто не втне на свѣтѣ, тôлько нашъ братъ: Русинъ!

А що оно именно такъ, то я готовъ и заложитися на таку справу — Господи! ôтпусти грѣха — та може обôйдеся и безъ того! Послухайте!...

Въ мѣсточку (а вже таки не допытуйтеся: въ якôмъ! нехай намъ здаєся, що або не знаю, або забувъ) — досыть що въ однôмъ — а може хочете въ высока — въ однôмъ богоспасаємôмъ градѣ въ рускôй Галичинѣ — нѣ, не такъ: we wschodniej części Królewstwa Galicyi i Lodomeryi z W. X. Krakowskiem, — жили собѣ праведнѣ люде: мѣщане руского роду таки зъ дѣда-прадѣда. Называлися они Петро и Олена Мотовилы. Та хочь и называлися они Мотовилами, та правду сказавши, не мотали они такъ дуже ничого, хибань Олена въ имѣ якій тамъ мôтокъ, частѣйше сукали. Мотовило бувъ зъ ремесла шевцемъ. Вже то таки, якъ хотѣти казати, якась лиха доля пакостила имъ у тыхъ прôвинскахъ. Батьки Олены называлися: Клѣщѣ! — хочь знову они надъ мѣру не докучали клѣщамъ, бо трудилися купцѣрствомъ!

А порядни то були люде тѣ Мотовилы, о, порядни и заможни. Добра всякого и въ хатѣ и въ коморѣ и на обôйстю. Або жь дивота? були трудящѣ (ага, панщины не робили!), тверезѣ (еще передъ тверезостію), крейцаря не марнували... то й Богъ дававъ.

У тыхъ то Мотовилôвъ якогось то року продився сынъ (першакъ). Було то саме коло Водохрещѣвъ. Но, якъ же назвати? Та вже таки не инашке, якъ Иваномъ! И назвали такъ и охрестили такъ, певне що й такъ записали. Єгомосць, що тôлько лѣтъ училися, то вже знаютъ,

але треба зробити хоть що-нибудь. Въ краяхъ, въ котрыхъ промыслъ и ремесло есть одинокою кормилицію, находятся школы для кождои галузи промысла; для Русиновъ на початокъ выстарчатъ двѣ, три галузи ремесла и то такихъ, котрѣ отповѣдаютъ потребамъ краю, бо не тяжко завести школы для якихъ 10 галузь, але тяжко при теперѣшнôмъ станѣ удержати ихъ на такôй степени, щобы тѣ школы мали вплывъ на цѣлый край, а еще тяжше поставити ихъ такъ, щобы здобули собѣ добру славу въ иншихъ краяхъ. Русинамъ коли зачати, то не больше якъ двома, трема ремеслами, але за тое съ енергією, розумомъ и выробленымъ планомъ. До сихъ поръ понятя о ремеслѣ у насъ не совсѣмъ еще выробленѣ и ненѣ, якъ се свѣдчитъ отозва и рѣшенье коломыйскои филіи товариства им. Качковского. Наказна филія, купивши площадь за 650 зр., задумала тамъ побудувати домъ для умѣщеня: школы ремесленнои, бурсы, касина руского, театру и тымъ подôбныхъ заведень. Що тіи всѣ заведеня для насъ дуже потрѣбнѣ, се кождый признасть, але якои величины мусѣвъ сей домъ бути, щобы все тое помѣстити, — о тôмъ предкладателѣ не здали собѣ справы, а то длягого, бо не знаютъ, якихъ лекалѣвъ потребуе одна ремесленна школа, або не порѣшили, яке ремесло они хотятъ школою чи бурсою ремесленною поддержати. Филія коломыйска думае певно, що якесь тамъ ремесло можна буде помѣстити въ однôй хатѣ, або где въ сутеренахъ — и коли така думка була, то лучше покинути ей и не марнувати гроша, бо такимъ способомъ зайдемо такъ далеко, якъ зайшли съ дѣвочою школою въ Бучачи, т. е. зробимо фіско съ знакомъ „восклицательнымъ". Я певный того, що (хотяй и не бачилъ) площадь закуплена филіею коломыйскою заледви выстарчитъ для будынку одной школы ремесленнои, устроенои на взорець подôбныхъ школъ въ краяхъ займаючихся промысломъ, и то лишь для якихъ двохъ-трехъ отдѣлôвъ ремесла. Никто не смѣе филіи коломыйскôй товариства им. Качковского отмовити щирого патріотизму, але признати такожь и то треба, що рѣшеня дотычно нового будынку суть такожь только патріотичнѣ, а непрактичнѣ; въ будынку такôмъ по перше трудно буде помѣстити все тое, що секція хоче помѣстити, а по друге трудно а навѣть неможливо злучити бурсу и школу ремесленну и дôмъ заѣздный подъ одною крышою. При заснованю школы ремесленнои треба у насъ звернути на се такожь особенну увагу, що тыми нашими школами маемъ мы не только розвинути ремесло, але такожь выховати цѣлу генерацію ремесленниковъ въ моральнôмъ змыслѣ. Школа ремесленна у насъ повинна дати ремесленикови выхованье фахове и моральне; ученикъ, укôнчившій курса такои школы, мае знати свое ремесло въ всѣхъ его процедурахъ, мае знати головнѣ засады естетики, и то не только инстинктивно якъ теперь се дѣеся, але точно: ему необходима физична и хемична технольогія матеріялôвъ, котрыхъ онъ до своихъ выробôвъ уживае, ему необходимѣ рысунки. Нашъ ремесникъ повиненъ научитися користати въ часу, повиненъ привыкнути до ощадности, моральности, отдатися свому ремеслу не для одного только выеку матеріяльного, але для ремесла самого, онъ повиненъ почути себе самостôйнымъ въ своѣмъ занятю и обывателемъ краю и державы. Въ школѣ ремесленнôй рускôй треба подати способъ будучому ремесничому станови пôзнати хоть въ головныхъ очеркахъ исторію и литературу руску и загальне образованье. То суть рѣчи необходимѣ для ремесниковъ въ правдивôмъ значеню, и только такъ устроенымъ институтомъ ремесленнымъ можна вплынути на розвôй ремесла въ нашôмъ краю. Комужь незнана метода майстрôвъ нашихъ, котрымъ отдаесь въ науку молодыхъ хлопцѣвъ, и комужь незнѣстнѣ овочѣ тои методы? Новый майстеръ не рôжнится ничимъ отъ старого, такъ само катуе своихъ учениковъ, якъ его катували, коли бувъ „терминаторомъ". Я, бувши ученикомъ середныхъ школъ и техничнои академіи во Львовѣ, мешкавъ у рôжныхъ ремесниковъ, мавъ отже случайность придивитися методѣ выхованя молодои генерація ремесничои; всѣ объясненя: якъ се або тое робится и длячого оно такъ робится, преподавались однымъ и тымъ самымъ инструментомъ, кулакомъ въ шію або торганьемъ за ухо. (Волосье терминаторы стрижутъ для знѣстнои причины.) Въ С. мешкавъ я въ сусѣдствѣ съ однымъ поворозникомъ, кольонистомъ нѣмецкимъ; часто приходилося менѣ бути свѣдкомъ варварствъ, якѣ спонивъ сей великій учитель-Нѣмець надъ бѣдною жертвою, рускимъ хлопцемъ. Челядники его, такожь Нѣмцѣ, цѣлый день мучили бѣдного сироту для своеи потѣхи, цѣлый день чути було смѣхъ Нѣмцѣвъ и плачь нещасного хлопця. Опустивши зъ виду навѣть муки ученика, запытаймося, якій майстеръ буде зъ сего хлопця, наколи судьба поможе ему „выучитися" и стати на ноги? Такійже тиранъ, якъ его учитель кольонистъ бувъ; онъ лучшимъ бути не може, бо лучшого обходженя майстрôвъ съ учениками не бачилъ, его серце буде повне злости, бо онъ пôдъ обухомъ безвзцитно вырôсъ. До ремесла онъ на только приневаный, на сколько оно ему потрѣбне до жити; придбавши троха больше грошій, якъ ему для щоденного жити потрѣбно, онъ не знае цѣнити ихъ, не старается полѣпшити свое ремесло, бо не бачилъ лучшого; онъ не користае зъ плодôвъ працѣ умыслевои, бо отъ молодыхъ лѣтъ не привыкъ до того — словомъ, онъ не мае моральнои пôдставы. Совсѣмъ другимъ стане нашъ ремесникъ, коли получитъ выхованье отъ людій съ выхованьемъ, коли розвиватися буде постепенно пôдъ надзоромъ людій знаючихъ, якимъ повиненъ бути ремесникъ, коли все, що молодого хлопця окружае, буде примѣрнымъ. Укôнчивши школу ремесленну пôдъ проводомъ людій образованыхъ такъ въ фаховôмъ якъ и моральнôмъ змыслѣ, думно и смѣло ступае молодый майстеръ въ свѣтъ, чуеся певнымъ свого ремесла, полюбитъ его, бо его знае, а отримавши загальне образованье, чувствуесь человѣкомъ. Нашѣ обстоятельства намагаютъ въ такôмъ только змыслѣ розвивати станъ ремесленный и ремесло, и то посредствомъ школы на певныхъ и здоровыхъ пôдвалинахъ. Школа ремесленна у насъ повинна бути розсадникомъ, зъ котрого здоровѣ деревця по цѣлому краю розсаджуватися маютъ для пôднесеня добробыту краевого и ширеня правдивои просвѣты. Ремесникъ по свому занятю зближеный такъ до хлѣборобного народа, якъ никто иншій, може поровственно такъ вплынути на народъ, що и Змартвыхвстанцѣ ничого не зыскаютъ. Сколько-то талантôвъ безъ слѣду пропадае въ нашôмъ народѣ, не маючи способу выдвигнутися! Кто знае, чи повинбыся бувъ на свѣтъ такій геній, якъ Михайло Ангелъ (Michel Angelo), якбы не було саду С. Марко, куда запровадивъ его Гранацій? Тамъ, въ тôмъ зборѣ скультуры звернувъ на себе Михайло Ангелъ увагу Льоренца Медичи, котрый побачивъ его талантъ и не давъ ему пропасти. Не будь саду С. Марко, Михайло Ангелъ ставбыся бувъ або купцемъ або простымъ каменярмъ. Италія жъ длятого только, що выдала такого генія на свѣтъ, може вже бути великою въ исторіи искуства. Если отже хочемо жити якъ чинный факторъ середъ народôвъ, мусимо старатися разомъ зъ ними поступати въ науцѣ и промыслѣ, а тогды не только, що не прійдеся намъ просити милостынѣ и защиты нашого языка органами правительственными, але насъ будутъ потребувати; даймо только случай розвиватися нашимъ молодымъ силамъ, бо въ ихъ рукахъ наша будучность або упадокъ!

(Дальше буде.)

Бесѣда посла сов. Ковальского

выголошена на 150-ôмъ засѣданю палаты послôвъ дня 12 мая с. р. при обсужуваню проекта закона о школахъ ремесленныхъ при титулѣ: „Народнѣ школы".

(Дальше.)

Ба! рада шкôльна боится назвати поименно тѣ школы, въ котрыхъ руский языкъ есть языкомъ выкладовымъ.

Коли пôсля основныхъ законôвъ жавныхъ не може никто бути правомочнымъ учитися другого языка краевого, однакъ Русиновъ приневоляютъ до польского. Се дѣеся такъ дуже, що Русинамъ, котрѣ въ всхôдной Галичинѣ хотятъ бути поставленѣ, кладеся якъ горячѣйше на серце, щобы перефоритували языкъ польскій. Коли и призначеный учитель зголосится къ кретомъ у инспектора окружного, то струкція для него звучитъ: учи тыхъ и руского языка, однакъ не забудь, що передовсѣмъ повиненъ ты плекати языкъ польскій! А чомужь на Мазурщинѣ, е. е. въ всхôдной Галичинѣ не есть нечне знанье другого краевого, хоть такожь и тамъ есть дуже богатыхъ синôвъ? Бо се не до вподобы полякамъ! Експерименты за експерименты лише у насъ и на насъ! А коли насъ громада заносить жалобу передъ ему власть шкôльну, що ѣй въ ней накинено польскій языкъ, то звычайно увагляднюся того совсѣмъ.

Ба! навѣть многѣ громады просятъ, до чого они властиво упрашаютъ, позаякъ краева рада шкôльна есть на бережлива, що постигала и въ сей архивѣ задержуе всѣ документы и ціи шкôльныхъ, хоть могла тутъ точно вдоволитись отписами. Многѣ мады, якъ знѣстно, звернулись минулому року до высокои думы державной и тиціями, позаякъ многократнѣ ихъ бы въ дѣлѣ накиданя имъ языка були безъуспѣшнѣ. Я сихъ вносилъ такѣ петиціи. Не мало хвалуе, що тыхъ петицій въ сей латѣ дотеперь не залагоджено. А не мавъ случайности обширнѣйше спонѣ тыхъ петицій розвестися, то же буде менѣ бодай вôльно, теперь нещо заявити. Такъ н. пр. хочу згадати лишь за одну громаду, а за громаду Довге въ пов. калусскôмъ допоминалась кôлька разъ у рады шкôльнои, щобы ей не накидано языка польского, що она есть чисто скою громадою и що вдоволяся наукою и що буде щасливою, коли кôлькохъ лѣтахъ поспѣщаня школы дѣжь выйде зô школы бодай съ такими вѣдомостями. Краева власть на не отвѣчала навѣть и на урегу громады, и громада була въ неволена удатись съ петицію до мусѣвъ староста въ Калуши 17 1880 р. доходити справы. Щось

нѣ записати. Отъ и записано у вѣчну память, що: die... natus... baptisatus... Ioannes... thori legitimi... Parentes: Petrus Mo*towidło*, Helenna K*leszcz*...

А Ивась Мотовило росте на потѣху батькамъ. А цѣкаве жь — цѣкаве! Вже шваркій хлопчина вырôсъ. Вже й до дяка ходитъ на науку. Вже й псалтырю вычитъ. Вже й въ церкви за дякомъ потягае.

Одного разу, якось на свята, зôбралося у Мотовилôвъ роду богато. Давай намовляти Мотовилôвъ: Далибъ вы нашого Ивася до мѣста, до школы: и цѣкаве, и до книжки береся, а вы еще молодѣ, робити здужаете самѣ, помочи не потребуете еще въ дѣтій, а до того часу, коли будете помочи потребувати, то вже дороете намъ помôчь (а тогды було вже у Мотовилôвъ больше дѣточокъ), а крейцара, дякувати Богу, здыбеся у насъ потрохи... давайте... та давайте... еще будете мати кебиза въ него (звычайно — цѣлому родови слава, коли знайдеся межи нимъ такій ученый чоловѣкъ).

Хочь и Петро въ разу не похочувавъ, хочь и Оленѣ якось маркотно було, пустити дитину отъ себе, — та якъ учителися крепкѣ, якъ стали що разу намовляти, таки перемовили.

Пôйшовъ Ивась до великого мѣста до школы. Добре учився. Коли бо прийде на вакаціи, зараз иде похвалитися передъ вгомосцемъ своимъ свѣдоцтвомъ. И вгомосць прочитаютъ, покиваютъ головою, и кажутъ, що: добре, добре!

Такъ то гаразд велося Ивасеви у тыхъ школахъ. Тай не диво. Таке тихе, смирненьке, звычайно Boży Rusinek, ишло кождому пôдъ ладъ, мовъ та прилѣночка до кождого припадало. То й не то що иншій товаришѣ, але й самѣ паничики-шляхтичѣ его дуже собѣ вподобали. Не бувъ же якомъ нашъ Ивась такій невдяка, що не вмѣвъ порозумѣтися на щирости и ласкавости такихъ въ роду ласкавыхъ, вельможныхъ! О, нѣ! Онъ старався отплатити таку ласкавôсть щирою вдячностію. И скрипта перепише якому паничикови и задачу выробитъ, а то якомъ родило нову ласкавôсть. Нова ласкавôсть нову вдячнôсть... и такъ дальше. И звязокъ ставався нерозрывный! Вже й на вакаціи запросятъ якій обывательчукъ Ивася... Тамъ новѣ взгляды, новѣ ласки... Ахъ кôлькожь то любого, солодкого дочувалося ему въ тôмъ пріятельскôмъ голосѣ, що его тамъ такъ зъ часта доходилъ: „mój Moteczku" або „mój Motusiu"... Вы твердѣ, вы нечулѣ, вы недобрѣ душѣ! Можете вы розумѣти такій чистый, такій нѣжный порывъ простои, незôбисваной душѣ, що называся чулою вдячностію? О, певно що нѣ!... А коли еще вельможна панночка въ такôмъ самôмъ интимнôмъ тонѣ легко прошептала: Panie Motowiliński!... о, тогды, о, тогды (незабута годино!) якъ же чувся очарованый нашъ Ивась, якъ пôднесеный, ушляхотненый. Тогды поневолѣ нагадувалися ему тѣ старѣ, славнѣ часы, котрѣ онъ такъ механично вытверджувавъ на память въ школѣ, коли въ мизерного чуры, за ударомъ рицарскимъ стававъ рицарь справедливый, способный въ рицарскôй услузѣ зайняти почестне мѣстце при боцѣ шляхотнои дамы... Для него вертавъ въ цѣлôй чаруючôй маестатичнôй показъ такій часъ...

Только коли онъ зъ такого нѣжного свѣта, повного чулости и шляхотности, вернувъ на часочокъ до свого мѣста, до своихъ батькôвъ, бо таки конечно якось выпадало..., якъ же чувся онъ чогось упокореный, пониженый! (Чому то такъ? Розкажу вамъ, якъ только перевѣдаюся.) Якъ не приемно дотыкавъ его не такъ може той грубый голосъ батька, що по давному кликавъ его: Ивасю, и не такъ може той нѣбы якійсь плачливый матери: Ивасуню, — якъ больше тыхъ другихъ мѣщанъ, що ино заздрѣвши его, цѣкаво одинъ другому за его плечима на него показували: Мотовилôвъ Ивась... Мотовилôвъ Ивась пріѣхавъ! дивѣтъ!

Полины! отруѣ! Якій вѣтеръ недобрый розноситъ ваше клите насѣнье по людскихъ серцяхъ, каже имъ тамъ укоренятися и розростатися, щобы заглушити, затрути ними чистѣ утѣхи, неповинне щастье?

Знову заходилъ Ивась въ той свѣтъ чаровный нѣжности, чулости, шляхотности. Знову чувъ онъ тѣ самѣ Moteczku, Motusiu, Panie Motowiliński. Чогожь голосъ той выдавався ему жждѣй такôй мѣщаньскôй гостинѣ докôрнымъ? Була може та щирость ласкавôсть якась непевна? може... Можна такого сподѣватися по такихъ ликатныхъ истотахъ, котрыхъ такъ тонке, мовъ зъ шовку, котрыхъ на такѣ вѣчливѣ, погляды такѣ по тыхъ деликатныхъ тваряхъ, такъ чисто усмѣхненыхъ устахъ, тыхъ бѣлыхъ ручкахъ, готовыхъ до убираныхъ такъ часто въ ручки, щобы ничого гидкого не дôтягуло тыхъ людяхъ, окѣяныхъ ... щобы всему гнилому приступу заборонити? Та де жь бо й таке... То певно те грубе, мѣщаньске ... нечуле, непыдыхане дусло на ... молодѣ груди... Ему долѣтавъ ... неприемный голосъ въ глухôй мѣщанъ: Мотовило. А деномъ ... доцентувавъ: шило! О те ... делѣкатне: и!

А тѣ голосы не только не ... но ставали щоразъ незносенѣйшими, разъ больше докучливыми... Трудно конечно розстатися съ тымъ ... Тутъ починаются ушляхотненѣ ... нашого лицаря.

(Конець буде.)

Бесѣда посла сов. Ковальского

выголошена на 150-ôмъ засѣданю палаты послôвъ дня 12 мая с. р. при обсужуваню проекта закона о школахъ ремесленныхъ при титулѣ: „Народнѣ школы".

(Дальше.)

Ба! рада шкôльна боится назвати поименно тѣ школы, въ котрыхъ руский языкъ есть языкомъ выкладовымъ.

Коли пôсля основныхъ законôвъ жавныхъ не може никто бути правомочнымъ учитися другого языка краевого, однакъ Русиновъ приневоляютъ до польского. Се дѣеся такъ дуже, що Русинамъ, котрѣ въ всхôдной Галичинѣ хотятъ бути поставленѣ, кладеся якъ горячѣйше на серце, щобы перефоритували языкъ польскій. Коли и призначеный учитель зголосится къ кретомъ у инспектора окружного, то струкція для него звучитъ: учи тыхъ и руского языка, однакъ не забудь, що передовсѣмъ повиненъ ты плекати языкъ польскій! А чомужь на Мазурщинѣ, е. е. въ всхôдной Галичинѣ не есть нечне знанье другого краевого, хоть такожь и тамъ есть дуже богатыхъ синôвъ? Бо се не до вподобы полякамъ! Експерименты за експерименты лише у насъ и на насъ! А коли насъ громада заносить жалобу передъ ему власть шкôльну, що ѣй въ ней накинено польскій языкъ, то звычайно увагляднюся того совсѣмъ.

Ба! навѣть многѣ громады просятъ, до чого они властиво упрашаютъ, позаякъ краева рада шкôльна есть на бережлива, що постигала и въ сей архивѣ задержуе всѣ документы и ціи шкôльныхъ, хоть могла тутъ точно вдоволитись отписами. Многѣ мады, якъ знѣстно, звернулись минулому року до высокои думы державной и тиціями, позаякъ многократнѣ ихъ бы въ дѣлѣ накиданя имъ языка були безъуспѣшнѣ. Я сихъ вносилъ такѣ петиціи. Не мало хвалуе, що тыхъ петицій въ сей латѣ дотеперь не залагоджено. А не мавъ случайности обширнѣйше спонѣ тыхъ петицій розвестися, то же буде менѣ бодай вôльно, теперь нещо заявити. Такъ н. пр. хочу згадати лишь за одну громаду, а за громаду Довге въ пов. калусскôмъ допоминалась кôлька разъ у рады шкôльнои, щобы ей не накидано языка польского, що она есть чисто скою громадою и що вдоволяся наукою и що буде щасливою, коли кôлькохъ лѣтахъ поспѣщаня школы дѣжь выйде зô школы бодай съ такими вѣдомостями. Краева власть на не отвѣчала навѣть и на урегу громады, и громада була въ неволена удатись съ петицію до мусѣвъ староста въ Калуши 17 1880 р. доходити справы. Щось

лье? Онъ позаикуя цѣлу раду громадску въ Доброго до Калуша. Але до тои рады громадскои належить такожь и мѣстцевый парохъ. Сесь то великій грѣхъ, коли мѣстцевого приходника, маючого значенье въ громадѣ, выбираеся членомъ рады громадскои. На заявленье черезъ старостю цѣлои рады громадскои, вышеи такожь и мѣстцевый приходникъ. Але тамъ дали ему варазъ пôзнати: Ты не маешь ту жадного дѣла! Въ такій то способъ хотѣли его значенье въ громадѣ пôдорвати. Онъ каже: есьмь членомъ рады громадскои, а ту заявлено процѣ цѣлу раду. Помимо того всего выпрошено его дуже нечемно, и онъ не мôгъ брати удѣлу въ розправахъ. Очевидно старости бувъ тои гадки, що съ самыми селянами легше можна переводити розправы. И потрѣбній до того приготовленя переробленo такожь наперодъ. Кôлька дней передъ тымъ мѣстцевый практикантъ чи концепистъ грозивъ людямъ криминаломъ, колибъ они позаявляли при тôмъ обставати, щобы науку польского языка зô школы усунено. Однакъ и наеду ими терроризованого; се бувъ членъ рады громадскои Петро Мелникъ и се дѣялося въ присутности сеймика Василя Гулянича. При комисіи 17 листопада 1889 бувъ такожь и панъ инспекторъ школьный поштовый. Якого выкруту тватися той панъ инспекторъ? Онъ хотѣвъ по просту въ людей имовити: така воли Цѣсаря, щобы Русины училися по польскій! Авторитету Цѣсаря не повинненъ въ такою справою лучити; а та есть тымъ бôльше карыдостойнымъ, що простѣ люде тому спротивилися, они запротестували противъ всякого терризму и примусу. Кôлькохъ панѣвъ коротко осѣдчило: мы пôдписали жалобу після нашого найлучшого пересѣдченя и совѣсти и ôтъ того не ôтступимо. Инші ôтойшли по заложеню рѣшучого протесту противъ урядового поступованя старости. Якій потôмъ зроблено протоколъ, чи заведено тамъ языкъ польскій языкъ чи нѣ, менѣ се не вѣдомо, бо не дôйшли мене близші даты, але певно саме высоке министерство просѣты буде могло розглянути сей протоколъ и занятися тымъ дѣломъ троха бльше. Оттакъ дѣеся у насъ, если руска громада заносить жалобу, що ѣй накинено польскій языкъ. (*Дальше буде.*)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Палата пановъ*) Дня 28 мая ôтбулось 39-те засѣданье палаты пановъ. Зъ порядку дневного приняла палата въ другôмъ и третôмъ читаню законы: о продолженю провизоріюмъ буджетового на чернець, о численю профессорамъ гимназіяльнымъ лѣтъ суплентуры въ лѣта службы и о увôльненю особъ покликаныхъ пôдчасъ мобилизаціи до чинной армии ôтъ стемплѣвъ, такъ и податку доходового. 40-ве засѣданье мало ôтбутись вчера а на порядокъ дневный поставлено податокъ грунтовый. Комисія палаты пановъ ухвалила змѣну въ проектѣ закона о податку грунтовôмъ, ухваленôмъ палатою пословъ. Не змѣнила она головныхъ точокъ закона, где сказано, яка мае бути загальна сума податку грунтового (37,500.000 зр.), ани того постановленя, що тая сума податку мае обовязувати 15 лѣтъ, а змѣнила тôлько тое рѣшенье палаты пословъ, що новый податокъ грунтовый не мае стягати вже ôтъ осени сего року (якъ то хотѣло правительство и якъ палата пословъ ухвалила), але вже по переведеню и остаточнôмъ залагодженю рекламацій грунтовыхъ.

(*Палата пословъ.*) По бурливôмъ засѣданю, на котрôмъ велась дебата надъ внесеньемъ Ляйбахера, наступили засѣданя бôльше мирні, бо на порядку дневнôмъ послѣдныхъ засѣдань не приходили предметы якои небудь партійно-политичнои природы, але по найбôльшôй части природы юридичнои. Такъ ухвалила палата новелю до закона карного и конкурсового, котра мае на цѣли правну охорону вѣрителѣвъ передъ чинностями довжниковъ, и проектъ уставы о нарушуваню чинностій правныхъ, ôтносящихся до маетку довжника, не могучого выплатитися. Рôвножь принято законъ о улекшенихъ при конверсіи довгôвъ гипотечныхъ.

На засѣданю въ дня 28 мая залагоджено палата много петицій. Зъ рефератôвъ посла о. Озаркевича залагоджено: 1) Петицію громады Кравчарôвка о помôчь противъ надужитковъ ярославского старостства и петицію Ивана Мацюка, щобы власти скарбовій звернули ему забранный грунтъ — ухвалено ôтступити правительству. Петиціи громадъ: Максимôвки, Новосѣлицѣ, Тересôвки, Низгрина, Пашиковъ, Новошина, Лозина, Лугова, Вельдѣки, Суходолу и Плеча о безплатне черпанье солянки зъ жерелъ сольныхъ въ Долинѣ и Стрымбѣ — передано правительству до увзглядненя. Такъ само порѣшено и петиціи громадъ: Яворова, Микитинецъ и Бычки о безплатне черпанье солянки въ Яворовѣ и Пѣстыню. Петицію громады Суходôлъ противъ конкуренціи до будовы мосту и дороги, внесену пос. Кулачковскимъ, ôтступлено правительству.

(*Выборы до всѣмъ делегацій*) вже ôтбулись. Якъ знѣстно, выборы тѣ переводять послы після краѣвъ коронныхъ. Длятого то бôльшость въ палатѣ не все може перевести бôльше делегатôвъ, якъ меншость палаты. Такъ и теперь сталось, що централисты мають бôльше своихъ делегатôвъ, якъ автономисты. Край чеський н. пр. репрезентувати будуть самѣ централисты. Зъ Галичины выбранѣ, розумѣеся, самѣ Поляки.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Выхôдъ изъ ôтставки Льорисъ-Меликова и Абазы зъ причины послѣдного царского манифесту вызвавъ глубоке и одноцушне сожалѣнье цѣлои россійскои соспôльности, кромѣ тои горстки реакціонерôвъ, котру репрезентує Катковъ съ своими „Московскими Вѣдомостями“ и Аксаковъ съ своею „Русію“. Пригнетене чувство соспôльности старалось новоименованій министры: внутренныхъ дѣлъ, скарбу и просѣты потѣшити своими циркулярами,—але все тое надармо: Після слôвъ „Голоса“ економичне и финансове положенье Россіи потрасено въ теперѣшнôй хвили въ самôмъ корѣни. Финансовый и економичный станъ державы вже ôтъ 5—6 лѣтъ все упадавъ, але ôтъ часу катастрофы 1 (13) марта въ Петербурзѣ и въ наслѣдство пригодъ послѣдныхъ двохъ мѣсяцѣвъ станъ той еще значно погôршився; велика дѣятельнôсть на россійскихъ рынкахъ и биржахъ парализована, бо нигде нема довѣрія, никто нынѣ не знае, що принесе завтрѣшный день. Съ кождымъ днемъ курса падаютъ; въ послѣдныхъ днахъ въ столичныхъ биржахъ запанувавъ цѣлковитый застôй. Въ наслѣдство выпадкôвъ на полудни Россіи, т. е. антижидôвскихъ розрухôвъ, котрѣ, мимоходомъ згадаемъ, все еще не вигасли, фабричне производство пôдупало. Купцѣ жалуются на небувалу стагнацію въ торговлѣ. Наслѣдствомъ знову пôдупадку фабрикъ и торговлѣ явилось масы людей безъ зарôбку. По великихъ мѣстахъ якъ пр. въ Москвѣ, пролетаріятъ взрôсъ до небувалыхъ розмѣрôвъ.

Украиньскій земства зôбрались на нарады, щобы застановитись надъ причинами противжидôвскихъ розрухôвъ и надъ средствами, котрѣбы подôбнымъ розрухамъ на теперь и на будуще конець положили. Елисаветградске земство узнало, що причиною непорядкôвъ суть ненормальній економичнѣ условія, въ якихъ жіє народъ. Земство выбрало комисію, котра мае якъ найскорше меморіялъ въ тôмъ дѣлѣ предложити правительству. Херсоньске земство ухвалило добиватися у правительства, щобы жидамъ заборонити держати шинки, тіи розсадники всякои неморальности и пещеры, где укладаются и дозрѣваютъ всякі беззаконьства. Подôбне рѣшенье запало и въ земствѣ въ Николаевѣ.

Царскимъ указомъ прилучено закаспійскій край Теке-Туркменôвъ до царства россійского. Тымчасомъ край той буде заносѣти ôтъ войсковôмъ и административнôмъ взглядѣ ôтъ губернатора Кавказу.

Франція. При ôткрытю памятника въ честь погибшихъ воиновъ въ 1871 р. выголосивъ Гамбета бесѣду. Содержанье цѣлои бесѣды була апольогія армии, але найважнѣйшимъ уступомъ въ нѣй було тое, що Гамбета выразно выперся приписуваню ему авантуричои политики и напятнувавъ належито Наполеона III. Дальше предсказавъ для Франціи миръ; армія служити буде тôлько для обороны краю и его институцій. Мова Гамбеты зробила добре враженье въ Берлинѣ.

Италія. Депретисъ зложивъ новый кабинетъ, котрый кромѣ министра дѣлъ заграничныхъ и министра войны складаесь зъ членôвъ кабинету Кайрольского.

Болгарія. Князь оголосивъ вже условія, якій онъ поставитъ великôй скупщинѣ, и ôтъ котрыхъ принятя або неприняття зависѣти буде або задержанье короны або абдикація кн. Александра. Тіи условія суть: I. Князь мае дôстати на 7 лѣтъ надзвычайну власть выдавати декреты, творити новій институціи и раду державну, якъ такожь занести всякі улѣпшеня въ внутренній администраціи. II. Звычайна сесія скупщины на сей рôкъ мае бути суспендована. Буджетъ ухваленый на сей рôкъ мае обовязувати и на будущій. III. Князь мае право передъ упливомъ семи лѣтъ скликати велику скупщину ad hoc т. е. до ревизіи конституціи на основѣ утвореныхъ черезъ князя институцій. По выданю того декрету кн. поѣхавъ въ подорожь по краю въ товариствѣ дипльоматичного россійского агента Хитрово. Цѣль подорожи була позыскати для себе народъ. Однакожь князь дуже скоро вернувъ зъ подорожи, видко, що не бувъ безпечный... И дѣйстно газеты доносятъ, що народъ болгарскій стане рѣшучо въ обороні своеи конституціи.

НОВИНКИ.

— **Є. В. Цѣсарь** удѣливъ 50 зр. запомоги для товариства пріятелѣвъ дѣтій въ Болеховѣ, а громадѣ Рыхтицѣ въ пов. дрогобыцкôмъ 50 зр. запомоги на поставленье школы.

— **Н. В. Цѣсарь и Цѣсарева** ôтъѣхали сими днями до Пешту.

— **ВПреоса. Митрополитъ**, запрошеный телеграфично черезъ министра гр. Таффе, вернувъ въ недѣлю вечеромъ зъ осмотру деканата стрыйского, а не вступаючи навѣть до своеи палаты удався прямо зъ двôрця львôвского посѣшнымъ потягомъ до Вѣдня. Причиною сеи поѣздки есть грунтовый податокъ, котрого министерство хотѣлобы и въ палатѣ панôвъ перевести. Архіерей верно правдоподôбно въ суботу и буде канонічный осмотръ дальше продовжати ажь до другои половины червця. Після того выѣде на праздникъ св. Кирила и Методія до Риму.

— **На фондъ памятника для бл. п. Вербицкого**, незабутнои памяти нашого композитора, ôтграе руский народный театръ пôдъ дирекціею п. О. Бачиньского въ Стрыю въ сей четверъ с. с. 2 л. червця народну оперетку п. т. „*Прецеса*“, съ музикою Вербицкого. Надѣемось, що такъ хороша цѣль згромадитъ на представленье щирыхъ почитателѣвъ покôйного, котрѣ численнымъ удѣломъ заявлятъ приналежну честь великому сынови Руси, що причинився такъ богато до розвою музичного духа помѣжь Русинами. Съ жалемъ мусимъ сказати, що руска публичнôсть, именно околична дуже апатично ôтносится до театру, такъ, що совсѣмъ справедливій суть въ тôмъ взглядѣ докоры, якій пôдносятъ рôжні кореспонденты. Бувають представленя, на котрыхъ тажко часомъ побачити Русина. До теперь дало товариство наше 11 представленъ; мае бути еще 4, именно въ дняхъ 2, 4, 5 и 6 л. червця.

— Дня 27 л. мая упокоився **о. Михаилъ Горалевичь**, емеритованый деканъ Журавеньскій и парохъ въ Мельници тогожь деканату въ 70-ôмъ роцѣ житя. Бувъ то одинъ зъ найгорячѣйшихъ патріотôвъ галицкои Руси. Живо интересуючись народными справами рускими, уважавъ ôнъ найважнѣйшою справою: працювати для добра и пôдвигненя сельского народа, котрого бувъ великимъ добродѣемъ и правдивымъ другомъ; лишивъ ôнъ якъ найлучшій порядки въ селѣ Мельници, добру память знакомыхъ и другихъ, а вдячнôсть своихъ прихожанъ. Вѣчная ему память!

— **О. Михаилъ Геровскій**, парохъ въ Берлогахъ дек. калуского, померъ по довгôй недузѣ дня 18 (30) мая, въ 71 роцѣ житя а въ 46 р. священьства. Покôйный бувъ мужемъ отвертого и правого характеру, щирымъ Русиномъ, добрымъ сусѣдою, и посѣдавъ загальне почитанье. Къ сожалѣнію мимо своихъ хорошихъ свойствъ бѣдувавъ ôнъ цѣле свое житье на нужденнôй и недоступнôй парохіи, а всѣ усилія, пôдниманій ажь до послѣдныхъ рокôвъ, выдобутись въ яке-таке доступнѣйше мѣстце, були надаремными. Вѣчная ему память!

— **Упокоилися:** о. Ант. Глушкевичъ, ювилятъ и парохъ въ Тыдавѣ дек. дукольского упокоився въ 78-ôмъ роцѣ житя и въ 52-ôмъ роцѣ священьства, и о. Иродіонъ Ильницкій, монахъ въ монастыри оо. Василіянôвъ и сотрудникъ приходскій въ Красноупущи, въ 70-ôмъ роцѣ житя и въ 48-ôмъ роцѣ священьства. Вѣчна имъ память!

— **Въ Кіевѣ турбують христіяне жидôвъ а во Львовѣ жиды христіянъ затурбували** дня 26 мая. Жиды розголосили, що того то дня буде „a' krawall, a' hetz“ и може самѣ въ кулакъ смѣялись, а бѣдні Богу духа винні христіяне перепудились. И якже не було перепудитись! Пôйшла чутка, що якогось „draba“ съ довгимъ ножемъ, нибы штилетомъ, повели на полицію, що якогось „chlopa“, котрый сказавъ несамовито слово: „завтра“, потаскали на полицію. Въ день 26 мая скрѣплено въ гарнизонѣ „Bereitschaft“, полиціане съ карабинами дефилювали пôдъ Высокимъ Замкомъ. Бррръ! Тымчасомъ день 26 мая перейшовъ во Львовѣ спокôйно, нôчь на 27 мая перейшла спокôйно, одна хиба тая змѣна далася достерегчи, що жиды пôдъ вечеръ борше, якъ звычайно, позамыкали склепы и тандеты. Заразъ на другій день т. е. 27 мая, одна часть жителѣвъ Львова була занята агитаціею выборчою за п. Мерунôвичемъ, друга жь часть роздумувала надъ „краваломъ“ и „гецою“ вчорашного дня — котрыхъ и слѣду не було. И такъ при флегматичнôмъ роздумуваню и слѣдженю фактôвъ показалось ось що: Той „drab“, котрого передъ 26 маемъ жиды притаскали съ ножемъ до полиціи, бувъ собѣ честный, зла непомышляющій „храбъ“. Бувъ то зарôбникъ найнизшои клясы зарôбникôвъ. Якъ жидôвка дала ему высострити ножъ; бувъ ôнъ на тротоарѣ и почавъ до каменя острити. Жиды его заразъ обступили „на що острышь тай на що острышь?“. Зарôбникъ замѣсть ôтповѣди „моргнувъ“. Gewalt! gewalt! тай потаскали бѣдака до полиціи; полиція его заразъ выпустила. Другій фактъ: прѣхавъ собѣ „хлопъ“ до Львова. Жиды его обступили; „Иване, Иване, коли прійдете рѣзати?“ — А щезай маро до чорта, такій-такій жидо! — ôтпекуєсь Иванъ. Але жидки все: коли тай коли? — Завтра! — ôтрубавъ якъ сокирою розлюченый Иванъ. Gewalt! gewalt! тай потаскали Ивана на полицію; полиція его заразъ выпустила. Оттакій то факты, затурбували христіанъ мѣста Львова, факты, где жиды потурбували невинного „draba“ і „chlopa“. Зъ сего выходитъ наука для нашихъ властій, що они повинні дуже критично розôбрати великій подôбного рода „фактъ“, просто выдумуваный жидами, такимъ возьмутся примѣняти „острѣ мѣры“ въ кождôмъ поодинокôмъ случаю. Безвинно ни одинъ человѣкъ не повиненъ потерпѣти въ теперѣшнôй хвили сильно розширившихся у насъ пôдозрѣнь всякого рода . . .

— Дня 28. л. мая с. р. ôтбулося 5. **засѣданье выдѣлу товариства Просвѣта**, пôдъ проводомъ предсѣдателя Ом. Огоновского. На тôмъ засѣданю перечитано и принято до вѣдомости письма: Выдѣлу краевого и ôтъ филія тов. им. М. Качковского въ Сокалю; ухвалено посылати до шпиталѣвъ цивильныхъ и войсковыхъ такожь и до вязниць для библіотекъ тамже по кôлька примѣрникôвъ выдань товариства; дальше покликано на мѣстце выдѣловыхъ д-ра Целевича п. В. Барвѣньского, яко заступникôвъ пп. Олесницкого и Ол. Таличкевича; принято до вѣдомости, що слѣдуюча книжочка товариства еще въ сѣмъ тиждни передаться до друку; принято трехъ новыхъ членôвъ до товариства; въ кôнци залагоджено кôлька справъ чисто администраційныхъ.

— **Руско-народный театръ** пôдъ дирекціею п. Ом. Бачиньского выѣздитъ дня 7 л. червня зъ Стрыя **до Зарваницѣ**, где буде давати представленя до кôнця тогожь мѣсяця. Дня 1 л. липня выѣде на представленя **до Улашковець**. Знѣщаючи о тôмъ руску публику згаданыхъ окрестностій, надѣемось, що она щиро повитае и пôдпирати буде нашъ театръ.

— **Зъ Мостôвъ великихъ** доносятъ намъ, що недавно зъявилася въ тôмъ мѣсточку одна жидôвска родина, котра утекла зъ полудневои Россіи пôдчасъ розрухôвъ. Вся жидова Мостôвъ, все, що лишъ жило, повылѣзало зъ своихъ закаулкôвъ и хмарою облягло родину эмигрантôвъ. Сочувствіе Мостôвскихъ жидôвъ було невысказане; кождый хотѣвъ дôткнутись полы кафтана на эмигрантѣ, а що було плачу, найканя, то вже й описати годѣ. Эмигрантъ мусѣвъ ѣхати дальше; нагодився львôвскій фіякеръ и Мостôвскі жиды самѣ щедро заплатили фіякрови, щобы лишь безпечно завѣзъ эмигранта до Львова и, хвала Богу, на радôсть жидôвъ зъ Мостôвъ и зô Львова прибувъ эмигрантъ до нашого мѣста живый и здоровъ. Дуже собѣ сподобавъ нашъ край, нашъ народъ сельскій и, о кôлько можна змѣрковати зъ его бесѣды, вже не опуститъ ни нашого краю, ни нашого народу. Найбôльшу охоту мае взяти коршму въ аренду на Подôлю . . . Кагалъ Пôдгаецкій дôставъ вже въ тôмъ взглядѣ ôтповѣдні инструкціи дорогою телеграфичною зô Львова.

— **Въ селѣ Обаринцяхъ**, пов. Тернопôльского выдобуто зъ рѣки тѣло человѣка, съ розбитою головою и поломаными руками и крижами. Зъ пашпорту знайденого при нѣмъ видно, що се бувъ 55-лѣтный Іосифъ Боберскій, горальникъ въ Сорочку, родомъ зъ Скалата.

— **Градъ** выбивъ дня 14 (26) с. м. въ селѣ Супранôвцѣ въ пов. скалатскôмъ засѣвы польні, такъ озимі, якъ и ярі. Майже половина плодôвъ знищена.

— **Въ Сокальщинѣ**, якъ доносятъ львôвскій кореспондентъ „Czas-у“, арештовано двохъ людій, яко пôдозрѣныхъ о миму агитацію противжидôвску. Полуофиціяльный краковскій органъ не занедбавъ и при сѣмъ случаю пописатись денунціяторствомъ свого кореспондента, що „ci Sokalscy uczniowie kacapów kijowskich są członkami towarzystwa imienia Kaczkowskiego“.

— **Рада повѣтова Станиславôвска** предплатила **30** экземплярôвъ коломыйского „Świtla“ для громадъ свого повѣту. Президъ Станиславôвскои рады повѣтовои, п. Брыкчиньскій, загадавъ тымъ своимъ найбôльшимъ вже урядовымъ подвигомъ переконати рускій народъ, що ôнъ его пріятель, бажае его просвѣты, — запренумеровавъ предсѣ для громадъ „pisemko z najpoczciwszą tendencyą“, розумѣеся, за грошѣ не зô своеи кешенѣ, але за грошѣ чужі! Ажь теперь вже п. Брыкчиньскій, благотворитель чужими грôшми, може съ спокôйнымъ серцемъ глядѣти въ будучнôсть, бо при новыхъ выборахъ до сойму не зôстане нещастливымъ.

одинымъ колокомъ жертвеннымъ центрального комитету польского, якъ зостанъ сего року! Побачимо, якій будуть жнива!

— Якъ доносятъ польскій газеты, п. **Ярунтовскій, дѣдичъ Заланова** въ повѣтѣ Рогатынскомъ намѣряе кольонизувати свои грунты, щобы буцѣмъ то запобѣгчи еміграціи народу до Америки. Онъ выдѣлює парцелѣ на селитьбы, дае дерево на будынки, але все тое не задармо, а на сплату або ётробокъ. Въ польской газетцѣ клерикальной „Rzeczólka" читаемъ, що до редакціи тои газетки зголосилось вже богато охотникôвъ зъ нашихъ селянъ, а навѣтъ зъ Познаньщины. Що намѣряе п. Ярунтовскій своею кольонизаціею, як певно не знаемъ. Однакожь нехай намъ буде вôльно высказати тутъ латиньску пословицю: „Timeo Danaos, et dona ferentes," бо примѣры того рода кольонизацій панôвъ-помѣщикôвъ въ Россіи показуютъ, що такій кольонисты селяне попадаютъ у безвыходну економичну неволю помѣщика, и замѣсть поправити свою долю, стаютъ еще больше нещасливыми. Для того просимъ нашихъ читателѣвъ зъ Рогатыньского, обзнакомленыхъ съ дѣломъ, щобы намъ о нѣмъ доносили. На всякій способъ дѣло се цікаве.

— **Въ Черновцяхъ** стараются Поляки выднати въ министерствѣ, щобы въ черновецкой высшой гимназіи отворено сталу посаду для языка польского. Въ тôй цѣли заповѣли они польскій митингъ, котрый масся ётбути дня 7 (19) серпня с. р. въ „Volksgarten", и розѣслали запрошеня по всѣй Галичинѣ, а такожь и до „буковиньскихъ Русинôвъ, котрыхъ для своихъ цѣлій хотятъ втягнути до певного компромису. Буковиньскій Русины — якъ пише „Oester. Provinzial-Revue" не пріймаютъ такого зазыву, позаякъ на Буковинѣ нема грунту для польскои „згоды", котра предсѣ злишною есть тамъ, где противъ 10.000 Поляковъ стоитъ 200.000 Русинôвъ. Єсть повна надѣя, що хоть Русины на Буковинѣ обôйдутся безъ польско-шляхецкои опѣки.

— **Въ Фатовицяхъ** пôдъ Коломыею запалося недавно кôльканацять моргôвъ поля и сейчасъ выступила на тое мѣстце вода. Сими днями запалася тамъ знову земля на иншôмъ мѣстци.

— **Зъ Пôдволочискъ** доносятъ, що въ селѣ Шарогородѣ увязнено недавно двохъ пôдданыхъ россійскихъ, котрѣ пôдмовляли нашихъ селянъ до борбы противъ жидôвъ.

— **Звычайнымъ професоромъ догматики** для львôвского выдѣлу теольогичного именованый лат. священикъ дръ Іоанъ Мазуревичъ зъ Перемышля.

— **Пожары.** Въ селѣ Бекередорфѣ пов. пôдгаецкого знищивъ недавно пожаръ цѣлій обôйстя 25 господарѣвъ, зъ котрыхъ лише 9 було заасекурованыхъ. Страта обчислена на 13.000 зр. Причина пожару була неосторожность. — Въ Чайковицяхъ въ пов. руденьскомъ знищивъ пожаръ въ протягу 3 годинъ 56 господарствъ вразъ съ цѣлымъ майномъ, такъ що погорѣлцѣ остались безъ хлѣба и крышѣ; страта выносить надъ 50.000 зр. Огонь выбухнувъ зъ неосторожности граючихъ дѣтій. — Въ Тартаковѣ въ пов. сокальскомъ спалилося пять домôвъ на ринку, такожь зъ причины неосторожности. Страта выносить около 6.000. Въ огни попарилось тяжко 2 людій.

— **На посаду асистента при катедрѣ геодезіи** въ львôвской школѣ политехничной розписує ректоратъ тои школы конкурсъ съ речинцемъ до кôнця серпня с. р. Посада так буде надана на часъ отъ 1 л. жовтня с. р. до кôнця вересня 1883 р. Платня выноситъ 600 зр. рôчно.

— **Сенаты университетскі: вѣденьскій и черновецкій** одержали ётъ министерства просьбы **нагану** за протесты противъ подѣлу университету въ Празѣ на нѣмецкій и чеській. Тая нагана выкликала велике негодованье межи нѣмецкими „Culturträger"-ами.

— **Концертъ телефоничный** ётбувся дня 12 (24) с. м. въ сали касина мѣщаньского въ дорозѣ телефоничнои кореспонденціи межи Львовомъ а Жовквою. Концертъ той удався добре и публика львôвска въ касинѣ мѣскôмъ чула выразно розмову, спѣвъ и музику хору оркестри въ Жовквѣ. Устроеньемъ концерту занимався п. Махальскій, котрого улучшеный телефонъ дався ужити съ добрымъ поводженьемъ.

— **Для бѣдныхъ ученикôвъ рускои гимназіи** передали Вп. П. П.: В. Лучаковскій п. к. адъюнктъ зъ Куликова 1 зр., Ю Нижанковскій зъ Золочева 1 зр., а на руки Вп. Мих. Кossака зложили въ празникъ перен. мощей св. Николая въ монаст. крехôвскôмъ оо. Трохимовичъ, Борысевичъ, Тустановскій, Породко, Мацюракъ и Крайчикъ, разомъ 6 зр. 28 кр., — за що дирекція тои гимназіи именемъ убогои молодежи складае имъ щиру подяку.

Вѣсти епархіяльні.

Зъ Архіепархіи Львôвскои.

Презенты одержавъ: о. А. Радкевичъ на Шоломыю дек. бобрецкого.

Завѣдательства одержали: оо. П. Жолевичъ въ Сугровѣ, П. Мандзикъ въ Темерôвцяхъ.

Каноничну институцію одержавъ о. І. Целевичъ на парохію Тростянець дек. болехôвского.

Сотрудничества одержали: оо. І. Крижановскій въ Мельници и И. Алексевичъ въ Книгиничахъ.

Ôтъ конкурсового испыту увôльненый о. П. Кроховскій.

До испыту конкурсового припущеній: оо. И. Кисѣлевскій зъ Крогульця и Я. Вергановскій зъ Кіенця.

Въ *пропозицію* принятѣ: оо. 1) Мокрицкій, 2) Яновичъ и 3) Рожанковскій — на Волю Задеревацку.

На комісію до Книгиничъ выѣхавъ дня 1 л. червця крыл. о. В. Бачиньскій, а то зъ причины непорозумѣня громады съ своимъ душпастыремъ.

Напечатано книжочку п. н. „Служба св. Апостоламъ славяньскимъ Кириллу и Методію" въ 3.000 примѣрникахъ, котру консисторія высылае сими днями до всѣхъ церквій.

Одержали мы слѣдуючу

Интерпеляцію:

до львôвскои окружнои рады школьнои:

1) Чи вѣдомо Св. радѣ школьной окружной, що старшій учитель зъ Прусъ ѣздивъ кôльканацять днѣвъ по селахъ на агитацію взглядомъ выбору соймового посла и горячо нею занимався? Сей фактъ потвердятъ на жаданье достовѣрній свѣдки.

2) Св. рада школьна зволитъ сконстатувати, чи въ сѣ дни той учитель въ Прусахъ въ годинахъ школьныхъ свои обовязки учительскі выповнявъ, якъ того вымагае регуляминъ школьный (Титулъ V, именно §§. 32, 38 и 39).

Просимо Св. раду школьну окружну о выслѣдженье и выясненье сихъ замѣтôвъ, въ противнôмъ случаю дасть доказъ що найменше занедбуваня своихъ обовязкôвъ ато и парціяльности.

ПОДЯКА.

Неумолима смерть забрала менѣ минувшого тыждня найдорожшого мужа, Ксенофонта Климковича. Въ сѣмъ тяжкôмъ нещастю було для мене единою ôтрадою глубоке вспôвчутє, якого дôзнала ётъ другôвъ и знакомыхъ Покôйного, котрѣ старали ся зменшити мое горе и отерти мои слезы. Уважаю длятого моею святою довжностію зложити щиру подяку Свѣтлôй Дирекціи банку рустикального за щедру пôдмогу на потребы похорона, — Всеч. оо. Лопатыньскому, Мудрыкови и Дроздовскому, дальше Почт. Питомцямъ духовнои семинаріи за ласкавую участь въ обрядѣ похоронномъ, — Свѣтлому Зарядови друкарнѣ Шевченка за безплатне выпечатанье картокъ посмертныхъ, — въ кôнци всѣмъ численнымъ другамъ и молодежи академичной за ôтданье Покôйному послѣдной прислуги. Богъ най надгородитъ Вамъ за тое, щосьте менѣ въ моѣмъ горю учинили. —

Львôвъ 24 (12) мая 1881. — *Мальвина Климкович*, вдовиця по бл. п. Ксенофонтѣ Климковичу.

Подяка.

Дня 9 (21) мая с. р. навѣстивъ страшный пожаръ въ саме полудне село Брухналь въ пов. яворôвскôмъ. 36 господарѣвъ стратило цѣле свое майно. Въ тôй такъ наглôй потребѣ прійшла съ помочію нещасливымъ Вп. графиня Софія Шептицка, дѣдичка зъ Прилбичъ, надсылаючи имъ сейчасъ кôльканесять бохонкôвъ хлѣба и иныхъ живностій; на другій день прислала 100 зр. ётъ себе, ётъ своеи Матери Вп. гр. Фредровои 50 зр. и 5 зр. ётъ третои особы до роздѣленя межи найбôльше потребуючихъ. Тымъ чиномъ сталася тая нашѣ найбôльшою и найсершою добродѣтелькою нещастливыхъ. Вп. графъ Шептицкій, пробуваючій теперь за границею, довѣдавшись о катастрофѣ Брухнальскôй, пожертвувавъ дорогою телеграфичною 300 зр. такожь на тую саму цѣль. За тіи такъ щедрѣ дары мы пôдписаній въ имени погорѣлцѣвъ складаемъ Вп. графини Софіи Шептицкôй, Вп. графини Фредровôй и Вп. графу Шептицкому найсердечнѣйшу подяку съ горячою просьбою до Всевышного, щобы Ихъ многіи лѣта для добра всеобщого удержувати благоволилъ.

Иванъ Козакъ, Николай Марецъ, Францъ Собійко, селяне Брухнальскі.

Завôзванье.

Завзываеся маляря п. Михаила Валѣцкого, щобы якъ найскорше явився въ Бышкахъ для покôнченя розпочатои нимъ еще минувшого року роботы около малѣваня нашои церкви.

Ôтъ комитета церковного Бышки дня 25 мая 1881.

Ю. Серочковскій мѣстц. приходникъ.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІИ.

Вп. Авторъ „Вытягу зъ записокъ." Надôсланый фактъ не умѣстится для того, бо за мало характеристичный; за яку цѣну селянинъ пôдоймеся дати пôдводу, се зависитъ ётъ поры року. О пріобѣцяній дальшій факты просимо. *Вед. Т. Н. въ Сел.* Знаемо, що тяжко намъ жадати такои точности ётъ нашихъ предплатникôвъ, якъ се дѣеся у нѣмецкихъ и другихъ газетъ, але знову зъ другои стороны годѣ намъ и посылати нашу часопись тымъ, котрѣ не заплатили дальшои предплаты, позаякъ бувъ случай, що коли мы пôзнѣйше пригадалися за грошѣ, то подыбали и такій замѣтъ: А пощо посылаете? чи я замовлявъ! предплата моя скôнчилася, було отже перестати высылати! До того така непевна высылка получена съ великими коштами, черезъ що поносить выдавництво страту. Самѣ признаете, що поступованье наше есть совсѣмъ оправдане, тожь зволѣтъ на другій разъ, коли скôнчится часъ Вашои предплаты, означеный на адресѣ, а грошій хвилево нема, бодай картою кореспн. замовити дальшу высылку.

Черезъ редакцію „Дѣла" прислали:

На руоку Антольогію: о. И. В. въ Лукавицѣ 1 зр., п-ѣ Є. Н. въ Станиславовѣ 1 зр., п. Е. Ж. въ Станиславовѣ 1 зр., о. Ю. Ч. въ Острогѣ 1 зр., п-ѣ Л. К. въ Гнильчу 1 зр. 50 кр., п-ѣ О. Г. въ Завалôвѣ 1 зр. 50 кр., п-ѣ О. К. въ Литвиновѣ 50 кр., о. И. С. въ Сосновѣ 1 зр., о. І. Д. въ Пôдгайцяхъ 1 зр., Вп. В. Г. въ Стрыю 1 1 зр., о. Т. С. въ Шоломиничахъ 1 зр., Вп. В. Б. въ Сяноку 1 зр. 50 кр., І. Т. въ Сяноку 1 зр. 50 кр., І. М. въ Сяноку 1 зр. 50 кр.; для Школы: Помочи: о. А. Бобыкевичъ въ Студѣницѣ 1 зр.; на могилу Шевченка: о. М. Садовскій въ Залôзцяхъ 50 кр., Вп. М. Гушалевичъ въ Золочевѣ 1 зр.; для Просвѣты: Т. Ц. въ Цыковѣ 1 зр.; для Пролома: о. К. Л. въ Рѣшневѣ 2 зр.; для Науки: Пчт. Чит. въ Ветлинѣ 2 зр.

Курсъ львôвскій зъ дня 30. л. мая 1881.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	318 —	322 —
„ львôв.-черн.-яс. по 200 р.	176 50	180 —
Банку гип. галиц. по 200 р.	309 —	313 —
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	101 30	102 30
„ „ „ по 4% ав.	95 50	96 50
„ „ „ по 5% ав. період.	101 30	102 30
Банку гип. галиц. 6% ав.	103 60	104 60
Листы дов. гал. рустик. банку п. 6%	103 —	105 —
3. Листы довжній за 100 р.		
Общ. рель. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% лосов. въ 15 лѣтъ	92 —	94 —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к.	100 50	101 50
Облиги комунальні Гал. банку рустик. 6%	102 50	103 50
Пожички кр. зъ р. 1873 по 6%	103 —	104 25
5. Лосы мѣста Кракова	19 75	21 50
„ „ Станиславова	23 —	25 —
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 42	5 52
„ цѣсарскій	5 43	5 53
Наполеондоръ	9 26	9 36
Пôвимперіялъ	9 56	9 66
Рубель россійскій срѣбный	1 50	1 65
„ „ паперовый	1 17	1 19
100 марокъ нѣмецкихъ	57 10	57 80
Серебро	99 50	100 50

(Колумна: безъ купону; безъ текущого куп.)

Курсъ збôжа зъ дня 26 л. мая 1881.

(*Справоздане львôвскои комисіи торговельнои.*)

Цѣна за 100 кильограмôвъ.

	ётъ		до	
	зр.	кр.	зр.	кр.
Пшеница червона	10	—	11	50
„ бѣла	-	—	-	—
„ жовта		--	—	—
„ осѣнка	—	.	—	—
Жито	9	25	10	25
Ячмѣнь	6	—	7	50
Гречка	6	75	7	25
Овесъ	6	—	6	60
Горохъ до варки	8	—	9	50
„ пост.	6	—	7	25
Вика	5	—	6	25
Кукурудза стара	6	26	7	—
„ нова	6	—	6	50
Рѣпакъ зимовый	10	75	11	—
„ лѣтный	10	75	11	—
Ржѣ (Лнянка)	9	50	11	50
Пашѣнье лняне	11	50	12	50
Конопляна (передна)	18	—	35	
Кмянъ	23	..	24	50
Анижъ	34	—	35	—
„ плоскій	30	50	32	50

Г. ЗИНГЕРЪ, ТРІЕСТЪ

найстарша торговля почтовыми посылками поручае

нето 4½ клг. найдобрѣйшу ароматичну

Каву Багія за 5·70 зр.

нето 4½ клгр. найдобри. грубозерн.

Каву Ява за 6·88 зр.

включно съ опакованьемъ и оплатою цла на кожду стацію почтову за посылкою. Прирахунку барву гарантуеся. Цѣнники franco.

Анонсы принимае для всѣхъ часописей выстрійскихъ и иностранныхъ по такій самій цѣнѣ, якъ и ся експедиція самъ, не рахуючи дорогъ и иншихъ издатковъ. Експедиція анонсôвъ **РУДОЛЬФА МОССЕ** (Rudolf Mosse) въ Львовѣ, Seilerstatte 2.

☞ Експедиція „Дѣла" посередничить и переслае всякіи анонсы до всѣхъ часописей.

На сезонъ весняный 1881

поручае магазинъ

ГЕНРИКА МИЛЛЕРА

въ Львовѣ, рôгъ улицъ Галицкои, ч. 16

Краватки мужескій найновѣйшого фасону, чорній и рôжевобарвний — штука ётъ 50 кр. до 2 зр.

Краватки дамскій съ золотыми и срѣбными коронками — шт. ётъ 2 зр. до 4 зр.

Ковнѣрѣ мужескій почôбрий — шт. по 25 кр.

Маншети мужескій — пара по 35 кр.

Рукавички найлучшій праскій, мужескій, дамскій и дитячій, пара по 1 зр. 20 и 60 кр.

Рукавички подвôйний шитій, пара по 1 зр. 50 кр.

Рукавички зъ нитокъ и шовковій хорошои — пара ётъ 35 кр. до 2 зр.

Парасольки наймодѣйшій, шовковій и кретоновій — шт. ётъ 1 зр. до 12 зр.

Парасолѣ шовковій — шт. ётъ 5 зр. до 12 зр. ковняній шт. ётъ 1 зр. 50 до 4 зр.

Шнурôвки французскій найлучшого фасону — шт. по 2 зр. 50 кр., 3 зр. 50. кр. до 4 зр. 50 кр.

Палицѣ дуже хорошѣ, шт. ётъ 30. кр. до 5 зр.

Ласкавій замовленя зъ провинціи выповняю якъ найсовѣстнайше ётправою почтою, не числячи нимало за опакованье. (3—?)

Schwächezustände

werden bei alten und jungen Männern dauernd unter Garantie geheilt durch die weltberühmten

Oberstabsarzt Dr. Müller'schen

Miracule-Präparate,

welche dem erschlafften Körper die Kraft der Jugend zurückgeben.

Depositeur: Karl Kreikenbaum, Braunschweig.

Фабричный складъ

ПАПЕРУ

якъ такожь

фабрика торбинокъ паперовыхъ для купцѣвъ и крамарѣвъ

Ф. ЗАГУРСКОГО

во Львовѣ, улиця Ягайлоньска, ч. 15.

☞ **Цѣнникъ и пробы паперу высылаеся gratis и franco.**

(4—?)

Die Oberstabsarzt Dr. Müller'sche

Miracule-Injection

heilt gefahrlos in drei Tagen jeden Ausfluss der Harnröhre. Selbst in den veraltesten Fällen.

Depositeur: Karl Kreikenbaum, Braunschweig.

РЕАЛЬНОСТЬ

на продажъ во Львовѣ коло кôнои дорогы желѣзнои, складаючася по бôльшôй части изъ домôвъ, зъ отличными пивницями, доброи орудиію, великимъ подвôрьемъ и малымъ огородомъ. Тая реальность можо бути такожь и двое подѣлена и надаесь такъ добре до выдачишового, якъ такожь до всякого предприятія.

Дотеперѣшный чиншôвникъ (посесоръ) мае въ цѣлости або частію на довшій часъ на 5% провизіею, на пôвъ року напередъ, оплачути чиншъ найму, якъ такожь поносить часть коштъ асекурація и удержаня. Протоколъ реальность тая дае **певне и добре опроцентованье капиталу.** Вымагаеся 22.000 зр.

Близшій поясненя на листовный запитъ удѣляе охотно и gratis Вп. Франъ Гаснеръ (Franz Horper) во Львовѣ, ул. Ягайлоньска ч. 14. (3—?)

Der Pain-Expeller

mit „Anker"

есть дуже добрымъ средствомъ домашнимъ

Выдаютъ: **Мих. Кossакъ и Вол. Барвѣньскій.** — За редакцію ётповѣдае: **Володим. Подляшецкій.** Зъ друк. Тов. им. Шевченка, пôдъ зар. К. Беднарского.